

ME. N. MÚZEUM MŰKÖDÉSÉRE
Helykönyvtéri
Elővevőkényvesítő
1932/308 sz.

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:
SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 1. szám.

Vasárnap, január 3.

Ujévi köszöntő.

A legjobb ujévi beköszöntő az volna, hogy végre minden magyar óhajtása valóra válna. Mert várunk, hiszünk, mint a csodaváró, a jobb, a szebb, a derüesebb jövőben. És ez a jövő a falu boldogulását, megerősödését és békéjét jelentené, úgy mint régen volt. Mert bizony elérne már a sok megpróbáltatás és nehézség után valami biztató. Így új év táján, amikor temetjük az elmúlt esztendőt, amely tarisznyájában már viszi a lezajlott időt minden eseményével, szeretnénk fényes, tüzes lélekkel szembenézni az ujjal, vajjon mit rejt magában.

Kíváncsiak vagyunk mint a gyermek a jövővel, az ismeretlennel szemben. Mert a multat azt jól láttuk

és tudjuk, hogy milyen volt. Azt tapasztaltuk, hogy a csapások úgy zuhogtak erre a nemzetre, mint a kalapács az üllőre. Keményen, sűrűn. Lassan úgy néztünk ki, mint a kidöntött tölgyerdő, amely fölött itéletet tartott a szélvész. A politikai világválság gazdasági, majd kenyérválsággá nőtte ki magát és haragos vizeit rázudította a nagy és kis nemzetekre egyaránt. És nyomában itt menetel a szükség és az áldozat: a munkanélküliek nagy serege, mert az egész világ beteg.

Nemcsak nálunk, hanem a hatalmasoknál, a „győzőknél” is recseg-ropog minden és már érzik a világ urai is, hogy a gazdasági berendezéseken változtatni kell,

A természet karácsonya: esillogó hópelyekkel diszitett fenyősorok.

mert a mai helyzet a gazdasági lehetetlenséghez, a megsemmisüléshez vezet. Valósággal gazdasági lövészárkokkal és drótsövényekkel van a világ telehuzogálva. A nagy világéget gazdasági védelmi háború váltotta fel, amely ha idejében meg nem szűnik, a világ pusztulását vonja maga után.

És a világ már gondolkodik, tanácskozik. Vezetői idegesen szaladgálnak egyik országból a másikba. Keresik a kivezető utat, mert érzik, hogy a felgyülemlett erők szétroptik az egész világot és kivetik sarkaiból. Nem a véletlen műve, hogy a jobb megértés itt és ott megszólaltatja a kormányok vezetőit, akik tapogattják a béke ösvényét, hogy helyezzköjenjen a világ.

Biztató jelek, bethlehemi csillagok röppennek fel, mint az 1932-es esztendő előhírnökei. De szükség is van rá. Mert a magyar éjszakában is felröppentek már a viharmadarak. Vésztjósító sikoltással félemlítik meg a gyengeszívűeket hitét azzal, hogy ez a nemzet bajtengeréből már nem lábalhat ki. Nincs más számára, mint a pusztulás.

A vészes időnek mindig megvannak a maga madarai, kukijai. Ma, amikor fenéig bajban vagyunk, az adó, a pénztelenség, a kartel, a szervezetlenség, a meg nem értés nyomja a nemzet lelkét, mint az ólomsúly az ingaórát, akkor érzik jól magukat ezek a viharmadarak, mert elemük a pusztulás, a rombolás.

És a kishitűek, a megalkuvók nem veszik észre, hogy a fekete, dühöngő, viharos eget is napsütés, verőfényes, derült ég követi, amely annál szebb, ragyogóbb, minél viharosabb volt. Így vagyunk a nemzet életében is. A magyarság történelmi elhivatottságának tüzes napja mindig kísütött, akár tatár, akár török dulta ezt az országot, akár önkézzel fenyegette létét. Mert a borura derü jön, és a hit, a bizalom úgy keresi a lelket, mint a himpörtől terhes tavaszi szél a cseresznyevirágot.

Nincs olyan baj, amelyből ki ne láboltunk volna, bármily súlyos is volt, ha megértettük egymást. Mert addig él a magyar szív, amíg fáj. A szomorúság, a megpróbáltatás történelmünkben szent építő hatalom. Jaj nekünk, ha nem fáj már a magyar szív!

Az igaz, hogy nem vagyunk vidám nemzet, mert a haza földje vértől és könnytől ázott. És mégis itt állunk vészben, viharban, mint egy sziget a népek tengerében ezer év óta, mert a veszedelmek idején egy volt a nemzet.

Lélektől lélek születik. Ezt tartja a jó közmondás. És mi fanatikus lélekkel hiszünk benne az új 1932. év küszöbén, úgy ahogy a názáreti betegek biztak a csodátevő Istenemberben, akiket hitük gyógyított meg. Most, amikor már érezzük az új év szárnyshugását, fel a fejekkel magyar testvéreim, ti falusi milliók, mert eljön, amit várunk. Mindenki gondoljon a jobb magyar jövőre és tehetsége szerint igyekezzen munkása is lenni. Mert egy nemzet sorsa népének nemcsak erejében, hanem élni akarásában és hitében van úgy elrejtve, mint ahogy a tél minden fagya maga előtt görgeti a tavaszt. Ne fűrkésszük, kutassuk a jövőt. Hanem vegyük úgy, ahogy a gondviselő Isten adja. De a megismert jövőnek legyünk akaratos, sohasem csüggedő munkásai. Ahogy a régi háromszáz görög a termopiléi szorosnál megállította a perzsák milliós hadát, úgy ez a nemzet is, ha egységes, összetartó, legyőzi a világ válságát és újra boldog lesz.

Ebben a hitben köszöntjük összes testvéreinket, olvasóinkat és a föld népét azzal, hogy az új esztendőben bizalommal, hittel, reménységgel induljanak el. Vigyázatok a nemzet szent örökségére és akkor jobb idők köszöntenek reánk. Mert nincs ok a csüggedésre és a két-ségbeesésre!

Szekeres László.

Svájc, Olaszország és Ausztria a magyar állatkivitel ellen.

A német piac megnyílt a marha és sertés előtt.

Az állatexport, amely eddig kivitelünk vezető tétele volt, már második helyre szorult annak következtében, hogy a *kivittelt akadályozó intézkedések nyomán az export erősen visszaesett*. Most a magyar állatkivitel szempontjából újabb két akadály jelentkezett. Az egyik a *svájci vágóállatbeviteli tilalom*, mely a szövetségtanács határozata folytán *december 24-én kezdődött*. A remélhetően ideiglenes határozat elrendelésénél szerepet játszott az a körülmény, hogy a svájci gazdák szerint az ottani piac egyelőre megfelelő mennyiségű belföldi marhával rendelkezik a szükséglet kielégítésére és hogy Magyarország az utóbbi időben nem vásárolt Svájtól tenyészállatot. Remélhető azonban, hogy a tilalom csak átmeneti jellegű lesz. A svájci piac jelentőségét lemérhetjük, ha tudjuk, hogy *1931-ben oda összesen 18.941 darab vágómarhát szállítottunk*.

Olaszország december 17-én elrendelte, hogy az import vágómarhák *tuberkulín oltásnak vetendők alá a határon és azután 48 óráig megfigyelés alatt tartandók*. Az oltásra nem reagáló állatok továbbíthatók, a többiek visszautasíthatók, vagy ha nem lehet visszaszállítani őket, akkor a legközelebbi vágóhidra kerülnek és ott tiz nap alatt levágandók. Az intézkedés igen súlyos veszedelmet jelent állatexportunk szempontjából és éppen ezért a szükséges intézkedések és tárgyalás céljából a megfelelő lépések már megtörténtek.

Az *Osztrák Állatforgalmi Központ* zsirsertésből a december hó 29-iki bécsi vásárra *csupán 500 darabnak felhajtását engedélyezte, ami az előző heti kontingenssel szemben 1600 darabos kiesést jelent*. Az osztrákok ezzel az intézkedésükkel teljesen lehetetlen helyzetet teremtettek, mert január első hetére közel 8000 darab zsirsertésre kértek a magyar állatexportőrök a Magyar Mezőgazdasági Kivitel Intézetétől kiviteli engedélyt. *Igy a kivinni szándékolt mennyiségnek alig 6 százaléka lesz csak leszállítható!*

A Magyarország részére megállapított igen csekély zsirsertéskontingenssel szemben az *Osztrák Állatforgalmi Központ Jugoszláviából* a jövő heti vásárra 2200 zsir- és 390 darab hussertést, *Romániából* pedig 855 darab zsir- és 404 darab hussertést enged be.

A fentiekkel szemben szerény vigasz, hogy *december hó 28-án életbelépett a német-magyar kereskedelmi szerződés*. A szerződés nyomán megnyílik a *magyar állatkivitel lehetősége a német piac felé, amennyiben évi 6000 darab szarvasmarhának és 80.000 darab leölt sertésnek a bevitelére nyílik lehetőség*. A kontingentált vágómarha 16, a sertés pedig 55 márka vámmal kerül vámkezelésre száz kilogrammonként.

Emellett a szerződés megkönnyíti a *vörös heremagnak, bizonyos kerti veteményeknek, dinnyének, szőlőnek, paprikának, nádnak, halnak, tollnak, pezsgőbarnak és néhány iparcikknek* — gummiáru, sertésszérum, kikészített prémbőr, vasdrótfonatok, cirokseprő, stb., — a német piacra való bevitelét.

Nagy kedvezmény a Vasárnap előfizetőinek és olvasóinak *Szibéria a nagy temető* című *Mészöly Jenő* ny. ezredes kiadásában megjelent könyv beszerzésénél! A könyv bolti ára *3 pengő* helyett a lap kiadóhivatala utján kapható *1 pengőért*, az összeg, valamint a portóköltség előzetes bekiűdése ellenében. A könyvben a szerző a hadifoglyok pusztulását, az orosz forradalom rémségeit, a cári család meggyilkolását írja le. *A könyvpiac legérdekesebb olvasmánya. Vegye igénybe a pártatlan kedvezményt, melyet a Vasárnap ezzel nyújt.*

Mit kívánnak az Egységpárti kisgazda-képviselői?

Kisgazda-politikusok fontos értekezlete a Faluszövetségben.

Az Egységpártnak azok a képviselői, akik az ugynevezett *kisgazdacsoport*hoz tartoznak, december hó 22-én Budapesten, a Faluszövetség tanácstermében bizalmas tanácskozássra gyűltek össze. Az értekezletet Csizmadia András országgyűlési képviselő hívta össze és a három óras tanácskozáson 5 is elnökölt. Rajta kívül megjelentek:

Mayer János, Pesthy Pál, Rubinek István, Schandt Károly, Marschall Ferenc, Temesváry Imre, Váry Albert, Örfly Imre, Szabó Sándor, Meskó Zoltán, F. Szabó Géza, Kálmán István, Tankovics János, Gál Endre, Herczeg Béla, Kuna P. András, Maday Gyula, Jánossy Gábor, Zeőke Antal, Tóth Pál, Zsindely Ferenc, Krüger Aladár, Péntek Pál, Héjy Imre, Simon András országgyűlési képviselők, Tamássy Nagy János és Sámik József felsőházi tagok, továbbá Neubauer Ferenc, Éhn Kálmán, Szabó Sándor és sokorópátkai Szabó István volt képviselők. Patacsi Dénes képviselő távolmaradását levélben kimentette.

Az értekezlet megnyitása után Csizmadia András megokolta, hogy miért hívta össze a tanácskozást.

— A rendkívül súlyos gazdasági és pénzügyi helyzet — mondotta — különösen súlyos teherként nehezedik az östermelő lakosságra és nyugtalanságban tartja a falu népét. Nekik, mint a falu képviselőinek, kötelességük, hogy a súlyos helyzetre az ország vezető tényezőit figyelmeztessék és ismételten felkérjék, hogy *tegyenek meg mindent a fenyegető bajok elhárítására.*

Ezután hosszú vita indult a politikai és a gazdasági helyzet kérdéseiről. A felszólalók valamennyien bangsúlyozták, hogy tudatában vannak annak, hogy a mai pénzügyi és gazdasági válságot *nem volna helyes politikai válsággal még jobban kényfűteni*, vállalt programjunkt és az ország gazdasági problémáival szemben érzett kötelezettségük azonban feladatukká teszi azt, hogy akcióba lépjenek és a *legnagyobb nyomatékkal követeljék annak a régi, nagyatádi Szabó István-féle kisgazdaprogramnak a megvalósítását, amely a mai Egységpártnak is alapvető programja.* Ennek a programnak a megvalósítása érdekében a kisgazdaképviselőknek döntő befolyást kell biztosítaniuk az Egységpárt vezetésében, hogy a *kormányt rákényszerítsék azokra a gazdasági intézkedésekre, amelyek szívesebben a gazdaközönség elviselhetetlenül nehéz helyzetén.* Kívánják, hogy ennek a programnak biztosítékul a *kormányban megfelelő képviselet tegyen a kisgazdatársadalomnak.*

A vita folyamán pontokba foglalták gazdasági követeléseiket, amelyek közül a legsürgősebben megoldandó kérdéseknek a következőket jelölték meg:

1. Az *adóteherviselés aránytalanságának kiküszöbölése* quőkeres sürgős adóreform útján. Fölkérték Örfly Imrét és Temesváry Imrét, hogy erre nézve dolgozzanak ki megfelelő javaslatot.

2. A *jelzálogos terhek enyhítése a kötvények kötelező elfogadásának kimondásával.* A Földteherrendező Országos Bizottság hatáskörének kiszélesítése és megfelelő anyagi eszközök rendelkezésre boesátása.

3. A *kamatterhek enyhítése.* Rövidlejáratu hiteleknek hosszulejáratu kölcsönökké való átalakítása.

4. A *vagyonváltság és megváltott földek árának további mérséklése.*

5. A *hitbizományok reformja* és annak pénzügyi előkészítése.

6. Az *ingatlanforgalom kérdésének egy új céltudatos földbirtokpolitikai akció keretébe való beállítás.* a földdel üzött spekuláció megakadályozása.

7. A *mezőgazdasági kivétel megoldása és az ebből nyert devizakészletnek az agrárlakosság érdekében való felhasználása.*

8. A *társulati adó revíziója.*

9. Az *ipari és mezőgazdasági cikkek árának összhangba hozatala a vásárlóképeség emelésére.*

10. A *bajbajutott gazdák hitel- és jogviszonyainak rendezésére* hivatott intézet működésének kitolása a *jelentkezési határidő meghosszabbításával.*

11. A *kartelek erélyes megrendszabályozása.*

12. A *bolettával kapcsolatos visszásságok megszüntetése és a borértékesítés előmozdítása.*

13. A *belső piac kérdésének a termelés és a fogyasztás érdekeit egyaránt szolgáló rendezése.* Ennél a pontnál a képviselők elmondották, hogy amióta a határok elzárása következtében az állatkivitel megszűnt, a vidék egyes helyein 30, más helyein 50—60 fillér az állat ára élősulyban. A husnak ezt az olcsóságát azonban a fogyasztóközönség a városokban egyáltalán nem élvezheti, mert a különböző illetékek és közvetítők haszon sokszorosan megrágitják a termelői árat. Fölmerült az a terv, hogy *a gazdák létesítsenek husszövetkezeteket, amelyek nagy tömegekben olcsó hussal lássák el a városi lakosságot.*

A vita során Tankovics János, Csizmadia András, Péntek Pál és mások szóvártették azt a kritikát, amelyben betekkel ezelőtt Ivády Béla földművelésügyi miniszter részesítette elődjét, Mayer Jánost, a kisgaztlak miniszterét. Ebben az ügyben az értekezlet a következő határozatot hozta:

— Az értekezlet a földművelésügyi miniszter legutóbbi parlamenti beszédéből támadt félreértés okozta helyzet *mielőbbi megnyugtató megoldására a legnagyobb súlyt helyezi. Teljes szolidaritást vállal Mayer János volt földművelésügyi miniszterrel. Leszögezi azt a kívánságot, hogy illetékes helyről a parlamentben mielőbb megtörténjék ezeknek a félreértéseknek az eloszlátása.*

Végül az értekezlet küldöttséget menesztett a miniszterelnökhöz, hogy intézkedést sürgessen az *állatkivittelt megakasztó intézkedések ellen, melyeket a külfországi egre-másra fogantatosítanak.*

A fentebb kifejtett elgondolást a kisgazdaképviselők programnak tekintik, melyet további részletekkel kiegészítenek.

Korányi Frigyes báró, az új pénzügyminiszter.

A borpárlat előállítására vonatkozó rendelet ismertetése.

Nem 400.000, hanem csak 260.000 hektoliter bort főznek ki borpárlattá. — A termelő maligandfokoként nem 1.7, hanem csak 1.1 fillért kap boráért.

Lapunk mult heti számában 16—17 filléres, esetleg ennél magasabb ára lesz a kifőzésre váró bornak cím alatt cikket közöltünk arról a megegyezésről, mely a bortermelők érdekképviseleti és a szeszérdekelttség (szesz-kartel) között létrejött. A cikkben Ivády Béla földművelésügyi miniszter többször elhangzott kijelentései, továbbá a bortermelők érdekképviseleti köréből nyert felvilágosításaink alapján 350—400.000 hektoliter borban jelöltük meg azt a mennyiséget, melyet borpárlattá fel fognak dolgozni; továbbá azt irtuk, hogy a bortermelők maligandfokoként 1.6—1.7 fillért fognak kapni borukért. Cikkünk megírása idején a pénzügyminiszteri rendelet végleges szövege még nem volt ismeretes; tény azonban, hogy a bortermelők érdekeltségei a rendeletről azokat az adatokat várták, melyeket cikkünk közölt.

Sajnos azonban, a Budapesti Közlöny (hivatalos lap) december hó 23-iki számában: a borpárlat előállításának szabályozása tárgyában kiadott pénzügyminiszteri rendelet a bortermelők várakozását két lényeges pontban módosította, amennyiben csupán mintegy 260.000 hektoliter bor lepárlására ad engedélyt; továbbá az ilyen célra felajánlott bor árát maligandfokoként csak 1.1 fillérben állapítja meg, ami 10 fokos borra érve literenként 11 filléres borárat jelent.

A rendelet fontosabb intézkedéseit egyébként az alábbiakban ismertetjük:

A rendelet.

A pénzügyminiszter elrendeli, hogy 1932. évi január hó elsejétől bort csak központi szeszfőzdékben és kizárólag borpárlat előállítására engedélyezett szeszfőzdékben szabad lepárolni.

A pénzügyminiszter az 1932. évi január hó elsejétől augusztus hó 31-ig termelhető, valamint az 1932. évi január hó elseje előtt termelt és ezen a napon még a szeszfőzdékben készletben levő borpárlat együttes mennyiségét további rendelkezésig 24.500 hektoliterben állapítja meg.

Azt, hogy a szeszfőzdék közül melyek és milyen mennyi-

ségű borpárlatot termelhetnek, a pénzügyminiszter a számbafővő szempontok mérlegelésével külön rendeletben fogja megállapítani.

Az engedélyt nyert szeszfőzde a részére megállapított borpárlatmennyiség előállításához szükséges már lefejtett, seprőmentes bort a kerületbeli termelőktől köteles beszerezni és azért a termelőknél a szeszfőzdébe beszállítva, az átvétellel egyidejűleg, maligandfokoként további rendelkezésig 1.1 fillért köteles fizetni.

A szeszfőzde köteles kerületének bortermelőit a bor eladására hirdetmény (dobszó) útján felhívni. Amennyiben a termelők nagyobb bormennyiség eladására tennének ajánlatot, mint amennyinek lepárlására a szeszfőzde jogosult, úgy a szeszfőzde minden ajánlattevőtől csak az összes felajánlott bormennyiség és a lepárlásra engedélyezett mennyiség közötti aránynak megfelelő részt köteles az egyes ajánlattevőktől átvenni.

A bornak maligandfokoként 1.1 filléres áron történt eladását és az eladott bor mennyiségét a termelő irásában köteles a szeszfőzde részére igazolni.

A bor lepárlására engedélyt nyert szeszfőzdeknek sem törkölyből, sem borseprűből pálinkát főzni, vagy a lepárlandó borhoz bármilyen más szeszfőzési anyagot keverni nem szabad. A többi szeszfőzdek mindennemű gyümölcs-pálinkát továbbra is kifőzhetnek, de bort, vagy borseprűt semmiféle szeszfőzési anyaghoz nem keverhetnek.

A borpárlat, valamint mindennemű gyümölcspárlat jellegzetes ízét és szagát szűrővel vagy vegyszerekkel való keveréssel, vagy bármely más módon kivonni szigorúan tilos.

A bor lepárlására engedélyt nyert szeszfőzdek az elődli-tott borpárlatot adó- és kincstári-részesedés mentesen raktdorozhatják.

A borpárlatot előállító szeszfőzdek a termelt borpárlatot kötelesek saját veszélyükre megőrizni és gondozni, továbbá az Országos Szeszfőzde Rt. utasításának megfelelően rendelkezésre bocsátani. A részvénytársaság a borpárlatért előlegül abszolút hektoliterenként 140 pengőt köteles kifizetni a szeszfőzdeknek. A részvénytársaság minden hónapban az itali fogyasztási szesz 50 százalékának megfelelő mennyiségű borpárlatot belföldi fogyasztásra és ezenfelül ennek a mennyiségnek 75 százalékát kitevő borpárlatot kivételre vesz át.

A fenti rendelkezések ellen vétők 1000 pengő pénzbüntetéssel, a bor lepárlására adott engedély visszavonásával, súlyosabb esetekben a szeszfőzdei engedély megvonásával büntet-hetők.

A rendelet 1931. évi december hó 22-én lépett életbe.

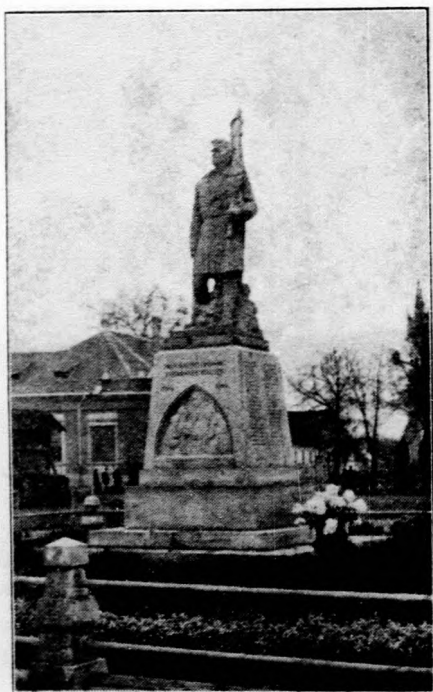
A bortermelők a rendelet ellen.

A pénzügyminiszter fentismertett rendeletét a szőlősgazdák érdekképviseleti nagy megütközéssel fogadták és kijelentették, hogy a rendelet ellenkezik azzal a megállapodással, mely a földművelésügyi kormány közbejöttével a bortermelők és szeszérdekelttség között létrejött. A bortermelők hangsúlyozzák, hogy a megállapodás megváltoztatása tudtuk és beleegyezésük nélkül történt; a rendelet kizárólag a szeszérdekelttség érdekeit szolgálja.

A bortermelő-érdekeltségek képviselői elhatározták, hogy az egész rendeletet alkalmatlannak minősítik a borpárlat kérdésének megoldására és a kormány előtt órást emelnek a rendelet ellen.

A bortermelők álláspontját az alábbiak világítják meg:

Minden bortermelőre nézve legfontosabb az, hogy a bor alsó értékhatárát mindig az az ár szabja meg, amelyet a bor szeszé párolva megér. Tavaly körülbelül 150.000 hektoliternyi bort főztek ki konyakká és mivel a fogyasztási szesz ára 230 pengő volt, ez azt jelentette, hogy egy liter bor, — a főzési költségek leszámításával, — megért 17 fillért. Tavaly már mind erősebben hangzott az a kívánság, hogy a fogyasztási célokra szolgáló szeszt nálunk is biztosítsák teljes terjedelmében a bortermelők számára, mint az olyan államoknak egész sorában történik, amelyekben a bortermelés a nemzetgazdaságnak még jelentősebb része, mint nálunk. A szesz-kartel erre

Hósi emlékmű Gyékényesen.

a maga szempontjából rendkívül ügyes taktikával *leszállította a fogyasztási szesz árát 130 pengőre*. Ezzel a bortermelők előtt elzárta annak a lehetőségét, hogy szesz formájában értékesíthessék a bort, mert ha a kifőzési költségeket levonjuk, a bor szeszértéke ezzel olyan alacsony szintre szállott le, hogy azért *egyetlenegy bortermelő sem szállíthatott bort*.

Természetes, hogy ennél fogva fokozott erővel indult meg a küzdelem a fogyasztási szeszért. De a szeszkartel most már előnyös helyzetben volt, mert azt is engedménynek tüntethette fel, ha újra helyreáll a régi helyzet és a 230 pengős fogyasztási szeszár. A most megjelent rendeletben ezt helyre is állították, de sajnos, úgy hogy ebből a bortermelőnek nincs haszna. A rendelkezésnek és a megállapodásnak a lényege ugyanis az, hogy az új termésig még hátralevő fogyasztási szesz-szükségletet felerészben borból főzik ki, másik felerészben pedig a régi módokon. De a három legerősebb hónap már eltelt és mivel augusztus 31-ig, ameddig a rendelet szól, összesen nyolc hónap van hátra, ez a kontingens a bor értékesítési szempontjából nem mondható valami nagyknak. A pénzügyminisztérium tehát, hogy több bor kifőzését biztosítsa, ex-kontingenst állapított meg, ami magának a borból kifőzhető szesznek a 75 százalékát érheti el. És úgy döntött, hogy ha egy termelő 7 hl. bort szállít be, akkor ebből 4 hl. a kontingensbe számítódik, 3 hl. pedig az

exkontingensbe. A kontingens-szesz ára azonban 230 pengő, az exkontingensé pedig csak 52 pengő. Ha tehát ex-kontingens nem volna, a termelő kapna egy hektoliter tíz fokos borért 17 pengős árat, mint tavaly, de azért a borért, ami az ex-kontingensbe megy, nem kap többet, mint 1,20 pengőt. Vagyis a hét hektoliterért összesen 71,60 pengőt, azaz egy hektoliterért átlag 10,02 pengőt. De ehhez még azt is meg kell jegyezni, hogy ezt az árat sem tudja megadni más szeszgyár, mint a budapesti nagypári szeszgyárak, amelyek kisebb termelési költséggel dolgoznak, mint a többiek, tehát ennek a rendeletnek az lenne a hatása, hogy minden bort ide kellene felhozni Budapestre kifőzés céljából. Ez pedig olyan nagy szállítási költséget ró a vidéki termelőre, amit az nem viselhet.

Hasonlóan súlyos kifogás esik az ellen, hogy a kivétel szánt ex-kontingenst esetleg a jövő kampányban fel lehet majd használni az akkori piac megterhelésére és így olyan tartalékot alkothatna ez, amelyet a borérdekeltség hátrányára érvényesítenének.

A szőlőgazdák részletes memorandumban fejtették ki észrevételeiket a rendelettel szemben s abban ezeken kívül még sok fontos kérdés szerepel. De már ezek a leglényegesebb kifogások is elég nagy jelentőségűek ahhoz, hogy a rendeletet illetékes helyen újra tárgyalják.

Az új pénzügyminiszter és a mezőgazdaság.

Hosszu várakozás után végre gazdát kapott a pénzügyi tárca is. Horthy Miklós Kormányzó Ur a pénzügyi tárca vezetésével Korányi Frigyes bárót, a Pénzügyintézeti Központ elnökét, az Országos Központi Hitelszövetkezet egykori vezérigazgatóját, Magyarország volt párisi követét bízta meg.

A magyar gazdaközönség kétségtelenül meglepődéssel veheti tudomásul, hogy az állam pénzügyeinek az intézése olyan ember kezébe került, aki úgy agrár, mint pedig szövetkezeti téren már eddig is nagy érdemeket szerzett. Immár másodízben veszi át a pénzügyminisztérium vezetését. Az előző minisztersége alatt óriási feladat hárult rá. Teljesen kiüresített állampénztárt talált és a kommunista gazdálkodás minden szennyét, amelyet azonban rövidesen sikerült eltakarítani. Ő hajtotta végre a kommunista fehérpénzek lebélyegzését és viszonylagos értékének a megállapítását. Új bankoktat nyomatott s a Korányi Frigyes aláírásával forgalomba kerülő államjegyek lettek a mezőgazdasági termelő munka megindulásának alapjai. Pénzügyi programja mindig a lassu, bölcs előrehaladás útját követte. Ő volt az első miniszter, aki a külföldi embelekkel a háboru és forradalmak után a megértő összeköttetést megteremtette. Mint párisi követ is tulajdonképpen a magyar állam teljhatalmu pénzügyi megbízottja volt, aki a külföldi kölcsöntárgyalásoknak minden apró részletét intézte és akinek sikerült is Magyarországot elvesztett hitelét visszaszereznie.

A magyar kormány nemrégiben is Korányi Frigyeset küldte ki a magyar állam hitelezőivel szükségessé vált tárgyalások lebonyolítására. Angliai, franciaországi és svájci útja meghozta a kívánt sikert, a külföldi hitelezőktől sikerült kedvező fizetési halasztást kieszközölni és az esedékessé vált követelésekre, úgy a tőke, mint a kamattartozásra, Magyarország fizetési halasztást kapott.

Korányi Frigyes báró, mielőtt a pénzügyi tárcát elfoglalta volna, meghozta az ugynevezett *transzfermoratóriumot*, amely fogalommal a közeljövőben sokszor fogunk találkozni. A transzfer-moratórium lényege az, hogy Magyarország hitelezői egyelőre az esedékesség rövid lejáratu kölcsönök tőkétörlesztését nem kívánják, megelégednek a kamatfizetéssel és ezt a kamatot is nem idegen pénznemben, dollárban, fontban, vagy frankban,

hanem a Magyar Nemzeti Bank utján pengő értékben lehet teljesíteni.

A nyomasztó pénzválságot legjobban érzi a magyar mezőgazdaság, amely ma jóformán teljesen fizetésképtelen. A fizetési halasztás módot nyújt tehát arra, hogy az eladósodott gazdák tartozásait akkor törleszthessék, amikor már az új termelési évad piacra hozható termékeit értékesíteni tudják. Ez a transzfer-moratórium tehát a magyar mezőgazdaságra nézve egy erőteljesebb lélekzétvélet jelent. A jövő év Istenáldásán mulik a termés eredménye s az, hogy a magyar gazdaságadalm fizetőképességét fokozatosan vissza tudja nyerni.

Korányi Frigyes báró csakis oly feltétel alatt vállalta a pénzügyi tárca vezetését, ha intézkedéseiben szabad kezét nyer. Természetesen meghallgat minden okos tanácsot, de kényszerintézkedéseket nem tűr meg. Tudja jól, hogy Magyarország gazdasági jólétének az alapja a mezőgazdaság. Bizonyosra vehetjük tehát, hogy pénzügyi gazdálkodásunk a jövőben nagyobb figyelemmel lesz a mezőgazdaságunk érdekeire. Korányi Frigyes bárónak pénzügyminiszterré történt kinevezése alkalmából bizakodással tölthet el bennünket az is, hogy ő igazán kipróbált szövetkezeti ember. Az ő gondolata volt, hogy a magyar gazdátársadalom altruista magyar hitelszervezetét, az Országos Központi Hitelszövetkezetet, a mezőgazdasági hitelélet egyetemes központi szervezétévé kell kifejleszteni. Ez a törekvés azóta állandóan foglalkoztatja a magyar gazdátársadalmat; Korányi Frigyes báró utódai az OKH vezérigazgatói székében, néhai Horánszky Dezső s a jelenlegi alelnök-vezérigazgató Schandl Károly dr. jelentékeny sikereket tudtak felmutatni, hogy az agrárszövetkezeti társadalom ez a régi óhajta megvalósulhasson.

Öszinte örömmel köszöntjük Korányi Frigyes bárót a pénzügyminisztérium élén. Annyi bizonyos, hogy a világ, de főleg Európa gazdasági helyzetét senki sem ismeri jobban Magyarországon, mint ő. Ez maga elegendő ahhoz, hogy meginduljon azon a göröngyös úton, amire vállalkozott, széles látókörével, becsületes, uri jellemével bizonyosan megtalálja azt a világitó fáklyát, ami a magyar földmivelő népnek megmutatja a mai gazdasági helyzetből való kibontakozásának eszközeit és módjait.

A pásztói takarékpénztár „részvény“-jegyzési követel a kölcsönre szorulóktól.

Ecesg, december hó.

Ecesg község a Cserhát keleti nyulványainak egyik mélyfekvésű völgyében terül el. Földhözragadt, szegény nép lakja, tulnyomólag öt-tízholdas kisbirtokosok, akik nem is elsőosztályú földjeiken, megfeszített küzdelmet folytatnak az étellel.

A magas fensíkon vezető utról, a völgybe kanyarodva előtűnik a község képe. Azonnal észrevehető, a többnyire szegényes házak között, a kulturház vöröscseperes, megkapó épülete, amelyet nemrégben a falusi nép lelkes vezetői, élükön *Tóth Kálmán* esperes-plébánossal és *Alexy Béla* igazgató-tanítóval, fáradhatatlan lelkesedéssel és áldozatkészséggel építettek fel. Ez a kulturház háromszáz ember befogadására alkalmas és beépített színpaddal ellátott termével és egyéb helyiségeivel nemcsak a helybeli *Faluszövetség* otthona, hanem benne helyezkedett el a *Hangya-szövetkezet* is. Ez az épület, ma egyetlen reménysége a sok bajjal, gonddal küzdő ecsegi népnek, innen indulnak ki azok a kezdeményezések, amelyek a község lakosainak sorsát lennének hivatva megjavítani.

Rengeteg panasz fogad a népház gyéren megvilágított előadótermében. A lakosság *nyolcvan százalékának ellátása a tél folyamán nincsen biztosítva*. A nyáron tizenötödöröszt arattak, holott azelőtt tizenegyed részt kaptak az aratók, munkaalkalom nincs és a nyáron is alig volt, mert a közalapítvány új bérlője, külterjesen gazdálkodik és tulnyomólag gépekkel dolgozik . . . halljuk az

ecsegi szegény emberek apró, de életremenő bajait minden oldalról.

— Fizetnünk kellene az adót, — mondja egy viszonylagosan jobbmodú gazdaember — de már eladtuk minden termésünket, üres az istálló, üres a padlás, a hitelszövetkezetekből pedig nem lehet kölcsönt kapni. Így rá vagyunk utalva a *Pásztói Takarékpénztárra*, amely azt csinál velünk, amit akar.

A panaszok egész áradata indul meg, amikor erre a kérdésre terelődik a szó. Az elbeszélésekből kiderül, hogy az említett takaréka a kölcsönre szorulóktól „részvény“-jegyzést követel. Itt nem kell értékpapírra gondolni, mert a bank ilyet nem ad, sőt elismervényt sem, *csupán a kölcsönvett összegből — például 100 pengőből 20 pengőt — ilyen címen levon, de állítólag a kamatot ezután is felszámítja*. A legfeltűnőbb az, hogy a bank törlesztés esetén elismervényt nem ad és így az adósok sohasem tudják azt, hogy mennyi tartozásuk áll fenn.

A kihitelezésnek ez a sajtószertű módja kétségtelenül a kamatkorlátozó rendelettel van összefüggésben, bár a bank *részvényjegyzést azelőtt is megkívánt, azonban csak azóta veszi szigoruan és főleg az elismervények adásától azóta tartózkodik, amióta a 5610. számú egyes hitelügyi rendelkezésekről szóló kormányrendelet megjelent*.

A bank rendkívül óvatos a fent ismertetett eljárásában és az adósok is kénytelenek tűrni, mert — állításuk szerint — ez az egyetlen pénzintézet, ahonnan ma egy kis kölcsönt kaphatnak.

Kerék Mihály.

A Faluszövetség hírei.

Többszáz somoskőujfalul bányász-család kenyere van veszélyben.

Mult évi december hó 12-én értekezletet tartott a Faluszövetség somoskőujfalusi szervezete a Központ kiküldöttének részvételével. Vitéz *Csáktornyai Béla* elnök rámutatott a vezetéke alatt álló egyesület nehéz helyzetére, amelyet a tagdíjfizetések nagymértvű csökkenése, valamint egyéb jövedelmeinek elmaradása idézett elő. Az egyesület tagjai tulnyomólag bányászok, akik a cseh területen fekvő bazaltbányákba járnak munkába. Mivel — Magyarország és a cseh-szlovák állam között létrejött megállapodás értelmében — a bánya munkásainak fele cseh állampolgár kell, hogy legyen, akiket természetesen cseh pénzben kell fizetni, a vállalat a közismert deviza- és valutanehezőségek miatt *nem képes munkabérfizetési kötelezettségeinek eleget tenni* s így igen közeli az a veszély, hogy a bányauzemeket le kell állítani. Különben erre kényszerít az építkezések megcsappanása következtében visszaesett forgalom is. Ha ez bekövetkezik, *több száz somoskőujfalusi bányászcsalád veszíti el mindennapi kenyerét*. Ez az aggasztó helyzet nagyon elősegíti a szocialisták szervezkedését, kik már kivetették a hálójukat a Faluszövetség tagjai felé is. Nagymértékben hozzájárult mozgalmuk si-

keréhez a szociáldemokrata szakszervezeteknek inségélyek céljára juttatott összeg, amely csalogatólag hatott a munkanélküli, vagy a munkanélküliség előtt álló bányászokra. Rendkívül sok panasz hangzott el a *kíméletlen adóbehajtások* miatt, amely a rideg pénzügyi érdekeken kívül a legfontosabb szociális és méltányossági szempontokra sincs tekintettel. Ilyen körülmények között nagyon nehéz még olyan kiváló és lelkes vezetőségnek is összetartani a tagokat, mint amilyen a *somoskőujfalusi Faluszövetség*. Vitéz *Csáktornyai* elnök kérésére a Központ lépéseket tett az egyesület részére a multban is jelentékeny jövedelmet biztosító táncmulatság engedélyezése érdekében, valamint tárgyalásokat folytat a község vezetőségével, hogy a földművelésügyi miniszter által népházépítés céljára kiutalt összeg felhasználásával a helyi fiókszervezet mielőbb megfelelő otthonhoz juthasson. Ugyancsak sürgősen eljár illetékes helyen, hogy a *valutáris nehézségek ne képezzenek akadályt a bányauzemek munkájának útjában*.

Faluszövetségi értekezlet Ecesgen.

Népes értekezletet tartott a Faluszövetség *ecsegi* fiókszervezete a Központ kiküldöttének részvételével. Az értekezlet a fiókszövetség nemrégben épült pompás székházában folyt le. *Tóth Kálmán* esperes-plébános, az egyesület kiváló elnöke megnyitójában összetartásra és a faluszövetségi mozgalom iránti hűségre buzdította a tagokat. A Központ kiküldöttének előadása után a jelenlevők felszólalásaiiban rámutattak a község polgárainak nyomasztó helyzetére. Felhívták még a figyelmet a *sziráki 1. számú vicinális ut megjavítására*, amely ma alig járható állapotban van és a vármegyei szükségmunkába felvehető lenne. A gyűlés *Alexy János* igazgató-tanító, ügyvezető-titkár buzdító zárószavaival ért véget. Az értekezlet többi eseményéről külön cikkben számolunk be.

VASÁRNAP

ajándéknaptárát

technikai a k a d á l y o k miatt — olvasóink egy része

csak mai számunkhoz mellékelve kapja meg.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A kormány felfüggesztette a külföldi fizetéseket.

A legfontosabb magyar kiviteli termékek árának rendkívüli esikkenése és ennek következtében a külföldi adósságszolgálat ellátására szükséges devizák megszerzésében ezidő szerint felmerülő nehézségek folytán a magyar kormány az ország köz- és magánpénztartozásainak külföldön idegen értékben történő fizetését, egyes kivételekkel, 1931. december 23. napjától felfüggesztette.

A magyar kormánynak ennek megfelelően az a szándéka, hogy a rendelkezésre álló külföldi fizetőeszközöket elsősorban a Magyar Királyság 1924. évi 7½ százalékos államkölcsönének szolgálatára használja fel, ezt követően pedig, amennyiben a devizakészletek megengedik, a külön biztosított nemzetközi segélyhitel (reliefkölcsön) és a külön biztosított kincstári váltók kamatának, vagy leszámítolási kamatának szolgálatára, a *Casse Commune*, az *Osztrák-Magyar Államvasutársaság*, a *Duna-Száva-Adria-Vasut* részére teljesítendő s az 1931. évi augusztus 11-i londoni jegyzőkönyvben meghatározott fizetésekre és *Budapest székesfőváros háborúeltűti kölcsönének* az 1925. évi augusztus hó 24-i osztendei egyezményben rendezett szolgálatára fordítsa.

A magyar kormány továbbá az ország kereskedelmi forgalmának fenntartása érdekében fel fogja jogosítani a Magyar Nemzeti Bankot, hogy magyar honosoknak külföldi fizetési eszközöket adjon el arra a célra, hogy bankárokkal és másokkal szemben fennálló rövidlejáratu tartozásaik után a kamatokat, leszámítolási kamatokat és jutalékokat fedezzék: valamint oly hitelmeghosszabbítási egységek hatályosságának biztosítása végett, melyeket a magyar kormány a külföldi pénznyomtatást nyújtott rövidlejáratu kölcsönök hitelezőinek hathavi időtartamra javaslani kíván.

Az állami vagy az állam szavatosságával ellátott (nem pengőben fizetendő) kölcsönöknek, ugyancsak a törvényhatóságok, városok és községek kölcsönöknek, valamint az egyéb kölcsönöknek (kivéve azonban az összes rövidlejáratu kölcsönöket) hitelezői — amennyiben e kölcsönök szolgálatára nem nyer külföldi fizetőeszközökben teljes kielégítést — felhívattak, hogy addig is, míg a végleges rendezés megtörténik, követeléseikre — pengőösszegeknek az alábbiak szerint történő befizetése ellenében — a legközelebbi 12 hónap tartamára halasztást adjanak. A pengőben befizetett összegek kamata a befizetett összegek kezelésével kapcsolatos költségek levonása után a hitelezők javára fordítandó.

Az összes ilyen kölcsönök teljes szolgálatára a Magyar Nemzeti Bank által az előző napon jegyzett árfolyamon átszámítva, pengőben fog beszédelni és a kötvénytulajdonosok javára a Magyar Nemzeti Banknál vezetett zárolt számlára befizetett. Ezt a számlát a Magyar Nemzeti Bank tanácsadójaival egyetértésben fogja kezelni, aki a számla kezelésére vonatkozó összes kérdésekben ki fogja kérni a hitelezők által testületileg kijelölhető képviselő véleményét.

A magyar kormány fel fogja kérni az érdekelt külföldi kormányokat, hogy a Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatások útján lebonyolításra kerülő és még nem teljesített fizetések tekintetében átmenetileg hasonló rendezéshez járuljanak hozzá.

Abban az esetben is, ha egyes állami vagyontárgyak külföldön értékesítenének, az értékesítés hozama a külföldi tartozásokból kifolyólag ezidő szerint Magyarországra nehezedő terhek könnyítésére fog fordíthatni.

A pénzügyminiszter a rendeletről.

A 33-as országos bizottság ülésén Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter ismertette a rendeletet. Utalt arra, hogy Európa több államában s ezek között Magyarországon is, erősen megcsappant a mindenkor rendelkezésre álló devizakészlet. Ily körülmények között már hosszabb ideje előrelátható volt, hogy az összes külföldi hitelezőink kielégítésére rövidesen nem fogunk a kellő devizamennyiséggel rendelkezni. A kormány tehát éppen a hitelezők jogos elvi szempontjai megóvása érdekében kénytelen a kezdeményezést megragadni s egyoldalú intézkedéssel olyan tényleges és egy évre szóló állapotot teremteni, amely megadja rá az egyetlen lehetőséget, hogy viszonylagos nyugalmi állapotban rendszeres tárgyalások legyenek

A japán császári pár gyermekei.
Terunomiya és Takanomyia hercegnök.

folytathatók hitelezőinkkel. Ez idő alatt emberi előrelátás szerint döntésre és pedig remélhetőleg kedvező döntésre kerülnek azok az Európára nézve életbevágó kérdések, amelyek megoldásának hiánya túlyomórészen okozta az általános bizalmi- és hitelválságot. Remélhető, hogy ezalatt külkereskedelmi viszonyaink is olyképp lesznek átszervezhetőek, hogy előmozdítsák részünkre az általánosan elfogadott devizák nagyobb-mérvű szerzését, ami szinte elsősorban hitelezőink érdeke. Ép úgy, mint pénzünk értékállóságának sérthetlenségét, hitelből folyó kötelezettségeink lehető teljesítését is a nemzet becsületbeli kötelezettségének tekintjük. Kötelezettségeinket teljesíteni fogjuk akkor s abban a mértékben, amint azt a mindenki által megállapítható tények és a legfőbb gazdasági szempontok megengedik.

— A teendő intézkedésekről előzetesen tájékoztatta a kormányt Londonban ottani főbb hitelezőinket, akik tanácskozásiakba bevonták nagyobb amerikai hitelezőink londoni képviselőit is, tájékoztatta továbbá a francia kormányt s a nemzetek szövetsége pénzügyi bizottságát. Az idő rövidsége lehetetlenné tette, hogy személyes megbeszélések folytattassanak a kormány nevében más országokban is, amelyek közül különösen Svájc, Olaszország, Hollandia és Svédország bírnak még nagyobb jelentőséggel. Az ezekben az országokban levő hitelezőink követéseink, illetve a Nemzeti Bank összeköttetései tájékoztatták.

A rendelet a következő elvekre van építve:

A divizákkal való fizetést nem szüntetjük be, csak korlátozzuk arra a mértékre, amelyet devizakészletünk állapít meg. A két főelv az, hogy egyoldalról teljesítsük legelsősorban bizonyos nemzetközi szempontokból a jövőbeli hitelünk helyreállításának megkönnyítése végett legfontosabb kötelezettségeinket, más oldalról azonban életbentartsuk a külfölddel folytatott kereskedelmünket, ami ép úgy a mi érdekünk, mint hitelezőink érdeke is, mert semmi reményünk sem lehetne, hogy a nekik járó devizamennyiséget előteremthessük, ha külföldi kereskedelmünk s ennek következményeként gazdasági életünk elsorvadna.

Csakis ezekkel az intézkedésekkel áll a kormánynak módjában egyrészt a lehetőségig megóvni a külföldi hitelezők jogos érdekeit, másrészt a pénzrendszerünk s gazdasági életünk érdekeiről is gondoskodni. Külföldi hitelezőink, remélhetőleg, meg fogják érteni, hogy az ország gazdasági s kereskedelmi életének fenntartása nekik is nagy érdekük, mert enélkül lehetetlenné válnék, hogy a viszonyok javulásával tel-

jes fizetőképességünket külföldi fizetési eszközökben visszanyerjük.

Itt emitjük meg, hogy a külföldi sajtó egyértelmű megértéssel fogadta a magyar kormány nagyjelentőségű elhatározását.

Aktiv a külkereskedelmi mérlegünk.

A külkereskedelmi mérleg alakulása három hónap óta kedvezőre fordult. Azóta ugyanis a mérleg passzív egyenlege ki-küszöbölődött s helyére *kiviteli felesleg került*. Így azután az előző hónapokban felgyült behozatali többlet összege állandóan csökkent, *míg most a forgalom novemberi eredménye állgertette újra a mérleg aktivitását*. A novemberi forgalom ugyanis 34.8 millió pengő értékű behozattal és 63.4 millió pengő értékű kivitellel zárult, vagyis 28.6 millió pengő értékű kiviteli többlet mutatkozik a javunkra. A tizenegy hónap mérlege a következőképpen alakult: behoztunk 503.3 millió pengő értékű árut és kivitünk 526.8 millió pengő értékűt, vagyis *mutatkozik 23.5 millió pengő értékű kiviteli többlet*. Tavaly ugyanebben az időszakban a kiviteli felesleg 72.6 millió pengőre rugott. Ha a forgalom keretei jelentékenyen összezsugorodtak is, azért mégis sikerült elérni a mérleg aktivitását, ami most, amikor külföldi kötelezettségeinknek elsősorban árukivitel útján tudunk csak megfelelni, *igen nagy értéke van*. A forgalom egyes főbb tételeit nézve, megállapítható, hogy a *kjvitel első tétele a buza*, amiből 914.183 mázsát exportáltunk 10.0 millió pengő értékben. A második helyen álló vágó- és igásállatkivitel 37.193 darab volt 7.1 millió pengő értékben. Baromfiexportunk 41.626 mázsa volt 6.8 millió pengő értékben és tollból is kivitünk 2727 mázsát 1.6 millió pengő értékben. A lisztexport mennyisége 207.487 mázsa volt 6.3 millió pengő értékben, a burgonyáé 168.580 mázsa 1.6 millió pengő értékben, a nyersdohányé 21.023 mázsa 2.3 millió pengő értékben és a rozsó 102.328 mázsa 1.2 millió pengő értékben. Ipari exportunk két vezető tétele a 2443 mázsányi és 3.1 millió pengő értékű villamos gép- és készülékexport, továbbá az 590 mázsányi és kereken egy millió pengőt tevő kikészített prémibőreexport. — A *behozatalban* első helyen áll az 1.1 millió mázsányi és 4.9 millió pengő értékű fainport, majd a 465.858 mázsányi és 1.7 millió pengő értékű szénbehozatal. Ásványolajból behoztunk 169.182 mázsát 1.5 millió pengő értékben, nyerspamutot 15.293 mázsát 1.5 millió pengő értékben és papírból 37.397 mázsát 1.4 millió pengő értékben. A gépbehozatal 4185 mázsa volt és 1.1 millió pengő értéket képviselt, a nyersbőrimport 8500 mázsa volt kereken egy millió pengő értékben és nyersfémeket is importáltunk 10.132 mázsával 830.000 pengő értékben. A selyembehozatal 1084 mázsára rugott 762.000 pengő és a pamutbehozatal 942.000 mázsára 690.000 pengő értékben.

KÜLPOLITIKAI KRÓNKA

Németország a Hoover-moratórium után sem tud jóvátételt fizetni! Baselben december hó 23-án tették közzé annak az egy-nevezett tanácsadó bizottságnak jelentését, mely hivatva volt Németország fizetőképességét megvizsgálni. A jelentés megállapítja, hogy *Németország a Hoover-féle moratórium lejártával sem tud jóvátételt fizetni*. A bizottság utal a példátlanul súlyos világgazdasági válságra és megállapítja, hogy a német kérdés megoldása csak egyöntetűen történhetik. Az egyetlen célravezető lépés az *államközi adósságok, a jóvátételi fizetségek és egyéb háborus adósságok kérdésének összhangba hozása*.

MEZŐGAZDASÁG

A kisgazda fontosabb fogatos talajporhanyító eszközei.

A kisgazda talajporhanyító eszközei jobbára csak az ekéből, hengerből és a fogasból állanak. Ezek is a legfontosabbak, de az okszerű gazdálkodás azért mégis megkívánna, hogy még egynéhánnyal egészítsük ki e talajmívelő eszközeinket.

Ha a tarlóhántást és őszi szántást elvégezzük, továbbá a tavaszi szántást lehetőleg mellőzzük, akkor az említett három talajmívelő eszközzel a magvaknak jó vetőágyat állíthatunk elő, ami a talajmívelés tulajdonképpeni célja. De ehhez szükséges, hogy az említett talajmívelő eszközök céljuknak megfelelőek legyenek. Az eke vaseke, a fogas pedig tagolt és lehetőleg a keret is vasból legyen. Jó sokszor, ha a henger is tagolt, de erre a kisgazdának, különösen, ha nem nagyon kötött a talaj, még sincs feltétlen szüksége. Általánosságban elég jól használható az egytagu, de elég nehéz fahenger is.

E talajmívelő eszközökön kívül még nagyon kívánatos a tuskésborona. Ezt házilag is könnyen készíthetünk. Tuskésboronát különösen a nagyon meszes, cserapedésre hajló talajon nem nélkülözhetünk. Ezzel a talajmívelő eszközzel keverjük be vetés után a sekélyebb alátakarást kívánó magvakat, továbbá tuskésboronát akasztunk cserapedésre hajló talajon a henger után akkor is, ha a talajt tömörítenünk kell, de viszont a föld legtetetejének mégsem ajánlatos simán lehengerezettnek lenni, mert akkor az erősen összezsugorodik, megkeményedik és kiszárad.

Fontos talajmívelő eszköz a simító is. Ez lehet egy szekéroldal, melyre bókot akasztunk. A simítót kora tavasszal használják. Valamennyi öszszel megszántott földet, mihelyt tavasszal annyira megszikkad, hogy azon már gyuródnak, el kell simítóznunk.

Egy ma már feltétlen szükséges és mondhatnók nélkülözhetetlen talajmívelő-, helyesebben növényápoló fogatos eszköz végül a lókapá. Jó kukoricaterméseink csak akkor lehetnek, ha a kukoricát fészkenként négyzetbe vetjük s kikelés után a talajt minél gyakrabban lókapáljuk. De lókapával járathatjuk meg valamennyi kapásnövényünket is, mint a burgonyát, répát, mákot stb. Lókapára lehet szükség akkor is, ha tavasszal kissé kigyomosodott az őszi szántás és a gyomok kiforgatására a fogas nem elégséges. De ha ilyenkor a lókapá sem bizonyulna elégségesnek, leszerelt kormánylemezü ekével szántunk. Tavasszal a kormánylemezes ekével való szántásra csak végső esetben határozzuk el magunkat. Természetes még sok egyéb talajmívelő eszköz van, mint a tárcsa, veder stb., de ezekre, habár adott alkalmakkor nagyon jó munkát végeznek, általában a kisgazdának még sincs feltétlen szüksége.

Csökött malacait, gyenge csontu állatait, rosszfejlődésű baromfiát

ettesse a

Szücs-féle LECITHINES állattápporral

Kapható a

MAGYAR GAZDASÁGI SZÖVETKEZETNÉL

BUDAPEST, V., KOSSUTH LAJOS-TÉR 4. — Telefon: Aut. 238-25.

— Kérjen ingyen árjegyzéket. —

Márciusban lesz a tenyészállatvásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1932 március 17—21. napján rendezi az évi országos mezőgazdasági kiállítást és vásárt Budapesten, az állami tenyész- és haszonállatvásártelepen. A kiállítás tenyészállat-csoportjában kiállítható és eladásra bocsátható bármilyen fajtájú, nemű és koru tenyésző, szarvasmarha, sertés, juh, kecske, baromfi és házi nyul. A bejelentési határidő 1932 január 15. A rendezőbizottság a bejelentési határidőt ez évben meghosszabbítani semmi címen sem fogja. A bejelentési íveket és a többi tájékoztató nyomtatványokat megkeresés esetén minden érdeklődő gazdának készséggel küldik.

A kiállítás iránt tapasztalható széleskörű érdeklődésre való tekintettel a rendezőbizottság a mezőgazdasági kultura szolgálatában a tenyészállat-kiállítást a gép- és eszközkiállításon kívül ismét egyéb különleges kiállításokkal is ki fogja egészíteni. Külön csoportok keretében kiállítást rendez tejtermékekből, halakból, különféle terményekből, vetőmagvakból, élelmiszerekből, mézből, borból, gyümölcs- és zöldségfélékből és konzervekből, facsemetékből, erdőgazdasági termékekből, mezőgazdasági, ipari és háziipari cikkekből, stb. Aki ezeknek a kiállítási csoportoknak valamelyikében részt óhajtott venni, szíveskedjék erre vonatkozó szándékát szintén közölni, hogy a rendezőség a közelebbi tájékoztatást és a megfelelő bejelentőlapokat megküldhesse. (Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Tíz év alatt 750.000 sertés pusztult el különböző fertőző állatbetegségekben.

A fertőző állatbetegségek pusztításai különösen a sertések között igen nagyarányúak. 1930-ban, mint a Statisztikai Szemle új száma megállapítja, minden 10.000 sertésből 351 hullt el, ezek közül 296 sertésvesztésben, 52 sertésorbánban. A juhállományban minden 10.000 darabból 29 esett ragályos betegségnek áldozatul, ugyanannyi szarvasmarha közül 9,8 volt a veszteség s itt a pusztító betegségek között első helyen áll a lépfene 7,1 esettel. Legjelentősebbek a ragályos betegségekkel szemben a lovak, amelyek között 10.000 közül csak 2,3 hullt el ilyen betegségekben. A békérel összehasonlítva csak a lóbetegségek terén értünk el javulást, a többiben nem. Az utolsó tíz év alatt összesen 3786 ló, 29.884 szarvasmarha, 43.028 juh és 770.628 sertés volt a magyar állattenyésztés vesztesége ragályos állatbetegségek címén.

Felemelték az ásványolajok adóját. A pénzügyminiszter rendeletét adott ki, mellyel a benzínhez keverendő víztelenített szesz árát hektoliterenként 70 pengőben állapítja meg; továbbá a könnyű benzín adótételét métermázsánként 32, a petróleum, gázolaj és nehéz benzín adótételét 13 pengő, végül a kenőolajos, paraffin és vazelin adótételét 35 pengőre emeli fel. A két rendelet kiadását egyrészt a mezőgazdaság szempontjából fontos szeszipar fenntartása, másrészt a kincstár bevételeinek fokozása tette szükségessé. A világítópetróleummal életbe léptetett adóemelés oly kismérvű, hogy egy vidéki földműves háztartására egy egész évre legfeljebb 60—70 fillér többleterhelés esik.

A Kormányzó Ur kegyelme. Horthy Miklós Kormányzó Ur a karácsonyi ünnepek alkalmából százhuszonegy elíteltet részélt kegyelemben. A megkegyelmezettek között van két olyan elítelt is, akit a proletárdiktatura alatt elkövetett súlyos büneslekmények miatt ítéltek el szabadságvesztésre.

Hangya-nap Battonyán. Nagyszabású szövetkezeti propaganda-napot rendezett a Hangya-központ december 20-án Battonyán. A gyűlésen Pintér László dr., a battonyai szövetkezet alelnöke beszélt, majd pedig Bernát István felsőházi tag, a Hangya alelnöke, azokra az erkölcsi szempontokra mutatott rá, amelyeket a szövetkezeti mozgalom érvényesített a gazdasági életben. Balogh Elemér dr., a Hangya vezérigazgatója, a gazdasági helyzetet ismertette, továbbá a mezőgazdasági termékek értékesítése terén megoldásra váró szövetkezeti feladatokról szólt.

Hazafelé.

Röpül az év: röpül a madár,
Röpülök én is hozzád, haza édesanyám:
Ótélő karjaid tárd ki majd elémbe,
Ugy mint régen, ismét boruljak öledbe.

Kicsiny kis ajtódat nyisd ki, hogyha megyek.
Egy könnyed se hulljon, mikor csókot hintek.
Ne aggódj nagyon, visszamegyek hozzád,
Nincsen senki oly jó, amilyen te voltál.

A te szivednél nekem nincsen nagyobb kincsem.
Ki a csókot, szeretetet oly boldogan hintse.
Ó, anyám, csak ne aggódj, hazamegyek meglásd —
Ha megsegít az Isten, viszontlátjuk egymást.

Irta: DRENCsÁN I. (Papoc).

Január hó 9-ig kell bejelenteni a külföldi pénzben levő vagyont. A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) december 25-iki száma közölte a külföldi fizetési eszközök és külföldi követelések bejelentéséről szóló pénzügyminiszteri rendeletet. A rendelet szerint a külföldi fizetési eszközök, értékpapírok és külföldi pénzürtékre szóló követelések 1931. szeptember 15-iki állagának bejelentésére a törvényben megállapított 15 napi póthatáridő 1932. január 9-ig bezárólag tart. A Magyar Nemzeti Bank 1932. február hó 15-ig bezárólag jogosult nyilatkozni a póthatáridő alatt bejelentett értékek igénybevétele tekintetében. Ha valaki bejelentési kötelezettségét a törvényben megállapított póthatáridő alatt nem teljesíti, vagy tudva valótlan adatot jelent be, büntetett követ el és 5 évig terjedhető fegyházzal büntetendő; ha pedig a kötelezetten csupán gondatlanság terheli, a cselekmény vétség s egy évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

Beomlott a vatikáni könyvtár mennyezete. Borzalmas szerencsétlenség történt december 22-én Rómában, ahol a vatikáni könyvtár Sirtus termének mennyezete beomlott. A szerencsétlenség következtében három munkás és egy könyvtárőr meghalt. A katasztrófa a Vatikánban óriási riadalmat keltett és a szerencsétlenség hírére XI. Pius pápa személyesen stettett a katasztrófa színhelyére. Az összeomlott könyvtárteremben több értékes kézirat volt, amely azonban szerencsére épségben maradt.

Milyen lesz az új esztendő? Időjóslásáról hírneves Sirius mester újév alkalmából lapjában, a „Sirius Időjós“ című újságban, jóslást közöl az 1932-iki esztendőről. Az időjárás jóslásokon kívül Sirius mester azt állítja, hogy Európa többi részében árvíz lesz. „Az sem valószínűtlen — mondja — hogy kisebb-nagyobb földrengések is észlelhetők lesznek.“ Magyarországról azt írja: „Fordulóponton áll, amely nagy javulási ígér minden irányban, szől ez úgy a gazdasági, mint a kereskedelmi élet tekintetében is.“ Bár teljesülne Sirius jóslata.

Kicsinyek, mint téli sportolók.

A SÁTÁN

▼ REGÉNY

▲ IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(14. közlemény.)

A fiatal tengerész felkapta poharát és ivott, azután büszkén nézett körül.

Valaki elröhintette magát.

A fiatal tengerész ráemelte a szemét:

— Te talán kételkedsz?

— Szó sincs róla, cimborá, — védekezett a megszólított — csak azt mondom, hogy ilyen csuda dolog kevés emberrel esik meg ezen a világon.

— Pedig hát velem megesett! De még különbségek történiakat is tudnék nektek mesélni, ha nem félnék attól, hogy kiver titeket a hideg. Nem akarom, hogy ti nyavalyát kapjatok azoktól a kalandoktól, amelyeket én csak nevettem. Mert egy kis különbség aztán van közöttünk!

— Van! — bökte rá valaki.

— Talán kétségbe vonjátok?

— Eszünk ágában sincs... — siettek megnyugtanni a fiatal tengerészt.

A beszélgetés — inkább évődés volt ez — hirtelen megakadt, mert Szu-Csong, az Aequator-kocsma fél-szemű gazdája az asztalhoz jött s keresztbefont kezekkel megállt a bőbeszédű fiatal tengerész előtt.

— Sokat beszélsz, fiu, — mordult rá különös éneklő hangon.

A tengerész ráemelte a szemét.

— A pénzemért annyit beszéltek, amennyit akarok... — vágta vissza hetykén. — Én megiszom a te kotyvalékaidat, te meg törd el az én szavaimat.

— Elég! — dobantott Szu-Csong. — Ebből is, abból is: elég...

A fiatal tengerész felállt s az asztalra nyomva ökölbeszorított kezeit, előrehajolva, farkasszemet nézett a kinaival.

— Kiverem a félszemedet, oszt mivel fogsz kacsin-tani?! — kiáltotta nevetve s mégis haragosan.

Valaki a fölébe sugta:

— Pajtás, fogd be a szádat... Okosabb, ha elhallgatsz. Nem tudod, kibe akasztottad a horgodat...

A legényke hetykén vállat vont.

— Felőlem akárki lehet... — intette le figyelmeztetőjét. — Fiuk, igyatok, oszt kiki úgy mulasson, ahogy a kedve tartja. Mindnyájan az én vendégeim vagytok! Hé, te félszemű, hallod-e, mulatni akarnak a vendégeim...

Szu Csong válasz helyett hirtelen felemelte az öklét és villámgyorsan a tengerész szeme felé sújtott. Az fél-rekapta a fejét s így az ütés csak az állát érte.

A sajtó fájdalom iszonyú dühbe hozta a legényt. Irtózatossá kiáltott s a következő pillanatban két pontosan kiszámított ökölcsapás zuhogott le a kínai arcára.

Szu Csong megtántorodott, szitkozódni akart, de a kemény, izmos ököl pörölycsapásai szünetlenül suhogtak véresre pofozott arcára.

— Üssétek le! — nyögte. — Szzs! — iajdult fel, mert egy litalálalat éppen a száját érte. — Üssétek le! — ismételte véres, duzzadt ajakkal.

Senki sem mozdult. A fiatal tengerész kidüllesztette a mellét és ismét felemelte az ökleit. Várta a támadást.

Feszült, izgalommal terhes pillanatok voltak ezek...

Szu Csong hörögve tapogatta eltorzított, véres arcát. Őrjöngeni tudott volna dühében, nem fért a fejébe, hogy a saját kocsmájában verje meg egy idegen, fiatal legényke... Őt, a félelmetes híru Szu Csongot...

Hirtelen a zsebéhez kapott s a következő pillanatban

hosszu tör villant meg a levegőben. De még mielőtt le-sújtott volna, a háta mögül izmos kéz nyult elő és meg-ragadta a kínai csuklóját.

Vasmarok lehetett az, mert a tör kihullott a fél-szemű kínai összenyomorított kezéből.

(Folytatjuk.)

Meghalt Mussolini bátyja. Armando Mussolini, az olasz miniszterelnök bátyja, a legkiválóbb fasiszta újságírók egyike, a „Popolo d'Italia” szerkesztője, december hó 24-én délután szívizélethiűdés következtében elhunyt. Autóutazás közben hirtelen rosszul lett, mire sietve a mentőállomásra vitték, ahol azonban az orvos nem tudott rajta segíteni. Armando Mussolini negyven-hat éves korában távozott az élők világából és élete utolsó pillanataig teljes munkaerőben volt. Életét az emberfeletti munka örölte meg s korai halálát siettetette az a családi tragédia, hogy tavalgy meghalt egyetlen fia, a tizenhat éves Italo Mussolini. Mussolini miniszterelnököt nagyon lesújtotta bátyjának halála. Armando Mussolini holttestét december 26-án temették el Forliban a Mussolini-család sírboltjába.

Ezer pengő jutalmat adott a posta egy becsületes megtaláló-nak. A szegedi postaigazgatóság a napokban ezer pengő jutalmat adott *Koröcs* M. Gyula kecskeméti hadirokkantnak, aki nem-régiben felfedezte a kecskeméti postahivatalból elrabolt ötvenezer pengő tartalmazó pénzeslevél rejtékelyét és a megtalált pénz-t beszolgáltatta a rendőrségnek. Ugyancsak jutalmat adott a posta-igazgatóság *Kiss* Erzsébet takarítónőnek, aki az álkulcsos be-törtést a kora reggeli órákban elsőnek vette észre. A *posta jutalmát Fáy István főispán a kecskeméti városdázsa közgyűlési termé-ben adta át a becsületes megtalálóknak.*

Még nem veszi át a MÁV a Délivásutat. A kormány a közelmúltban elhatározta, hogy a Duna-Száva-Adria Vasutársaság magyar vonalait január hó elsejétől kez-dődően állami kezelésbe veszi. A vasutársaság Bécsben székelő központi igazgatósága időközben ajánlatot nyújtott be a kereskedelmi miniszterhez, amely üzmgazdálkodási szempontból ugyanazt az eredményt helyezi kilátásba, mint amit a vasut állami kezelésbe való átvételével el-értek volna. Ilyenformán meg kell fontolni, hogy az állam átvegye-e a Délivásutat. Éppen ezért *Kenéz* Béla keres-kedelmi miniszter a minisztertanács felhatalmazása alan-ján elhatározta, hogy *egyelőre nem veszi állami kezelésbe a Duna-Száva-Adria Vasutat* s a megindult tárgyalásokat a vasut központi igazgatóságával folytatják.

Tudtán kívül tíz idegen nyelvet beszél egy francia lány. A párisi orvosi akadémián a napokban különös jelentést tett *Marinisco* egyetemi tanár, híres francia elmeorvos. A professzor elmondotta, hogy klinikáján kezel egy fiatal egye-temet végzett leányt, aki baleset következtében elveszítette emlékezőtehetségét. A beteg hosszas kezelés után si-került magához téríteni, majd újból megtanították írásra és olvasásra. A leány hamar megtanulta a legemlékezőbb ismerete-ket, de a tanítás közben egyszerre csak *tíz idegen nyelven kezdett beszélni*, holott a baleset előtt nem beszélte ezeket a nyelveket. Az orvos-professzorok ámulattal állnak az alig meg-fejthető rejtély előtt.

Meghülesnél, náthalásznál, mandulalobnál, torok-gyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvos-tanárok véleménye szerint a „Ferenc József” víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A „Ferenc József” ke-serűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszer-üzletekben kapható.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

E
cs
(é=e)

pusztulás

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

2. Szórejtvény.

kis medence 1 P 50 fillér

(Beküldte Szily Mariska Baranyaszentlőrincről.)

3. Szórejtvény.

kúp IT mutatószó

(Beküldte Kántor Albert Dögéről.)

4. Szórejtvény.

&
??

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

5. Szórejtvény.

fogfájás A

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

6. Szórejtvény.

megy OM
ismereflen

(Beküldte Seres Béla Kunágótáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 4-ik számban közöljük.

A múlt évi 51-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Nem, nem, soha! 2. Pontrejtvény: Szépen szól a hegedű hurja. 3. Szórejtvény: Üzenet Erdélyből. 4. Szórejtvény: Sárgarigó. 5. Pontrejtvény: Ki áll amott a szirttetőn. 6. Szórejtvény: Palaesinta.

Helyesen megfejtették: Kovács Bálint, Nagy Imre, Kovács Béla, Szekeres János, Nagy Erzsébet, Kiss Antal, Benedek Antal, Bánfy Gyula, Tóth Ica, Németh József, Jankó Ferenc, Kántor Albert, Keeskés Béla, ifj. Cs. Nagy József, Keller Antal, Salacz Gyula, Kiss István, Gachal Annuska, Szücs Piroska, Nagy Etelka, Szőke Bálint, Balázs István, Fehér Ilonka, Szunyogh Péter és Fekete András.

Jutalomkönyvet nyertek: Tóth Ica (Kaposvár), Szücs Piroska (Kisújszállás), Keller Antal (Óbudavár), Németh József (Mesztegyő) és ifj. Cs. Nagy József (Kaposzentbenedek).

Az 52-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. L. Papoc. Az egyik versét mai számunk közli. Ha valaki készséget, vágyat, belső parancsot érez az írásra, ennek nem állhat ellent. Hogy azután ez a vágy és ez a belső parancs igazi tehetséget, írói erőt, ujszerű mondanivalókat vet-e felszínre, ezt csak akkor lehet megítélni, ha a munka elkészült és más valaki elolvassa, megbírálja. Előbb tehát meg kell írni a fogényt vagy darabot, a többi azután következik.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Klein Lajos Ida- és Világos-majori gazdasága keres 1932 május 1—15-iki belépésre, 6—8 hetes időtartamra 20 másodosztályú fizetésű, 17 évnél idősebb női és 10 másodosztályú fizetésű, 15—18 éves férfimunkást. Ajánlatok írásban Baracs, Fejér vm., u. p. Dunaföldvár. — Möller Pál gazdasága (Vasad, u. p. Monor, Pestmegye) keres egy gyakorlatlaltal és melegágyi ablakkal rendelkező feles dűnyekertész 10 kat. hold dűnyeföld megműveléséhez. Közben lakók előnyben.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1931. évi december 28-án.)

GABONATŐZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készáruipiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Búza tiszavidéki 77 kg-os 13.30—13.80, 78-as 13.45—13.95, 79-es 13.60—14.10, 80-as 13.70—14.20; felsőtiszai és dunántúli 77 kg-os 12.30—12.50, 78-as 12.45—12.65, 79-es 12.60—12.80, 80-as 12.70—12.90; jársági 77 kg-os 12.25—12.45, 78-as 12.40—12.60, 79-es 12.55—12.75, 80-as 12.65—12.85; pestvidéki és bácskai 77 kg-os 12.35—12.55, 78-as 12.50—12.70, 79-es 12.65—12.85, 80-as 12.75—12.95. Rozs: pestvidéki és egyéb 14—14.10. Takarmányárpa, elsőrendű 18—18.25, másodrendű 17.50—17.75, felvidéki sörárpa 20—24.50, egyéb sörárpa 19—21. Zab, elsőrendű 23—23.50, másodrendű 22.25—22.50, tiszai tengeri 14—14.15, egyéb tengeri 14—14.10 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőipiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Búza márciusra 13.87—13.88, májusra 14.82—14.83. Rozs márciusra 15.63—15.65. Tengeri májusra 14.68—14.70 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőipiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Nagy kedvezmény a Vasárnap előfizetőinek és olvasóinak!

Szibéria a nagy temető

című Mészöly Jenő ny. ezredes kiadásában megjelent könyv beszerzésénél! A könyv bolti ára 3 pengő helyett a lap kiadóhivatala útján kapható 1 pengőért, az összeg, valamint a portóköltség előzetes beküldése ellenében. A könyvben a szerző a hadifoglyok pusztulását, az orosz forradalom rémségeit, a cári család meggyilkolását írja le.

A könyvpiac legérdekesebb olvasmánya.

Vegye igénybe e páratlan kedvezményt, melyet a Vasárnap ezzel nyújt.

Vetőmagpiac. (A Mautner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) Az ünnep hetében a forgalom, mint más éveken, ezidén is csendes volt; ezen okból külföldi érdeklődés is alig mutatkozott. **Lóheremag:** Szilárd és emelkedő irányzatot követ, a készletek nem számoztak. **Lucernamag:** Az ilyet nyugodtabb, jóminőségű áru kevés kerül piacra, gyenge minőségekre alig akad vevő. **Tavaszi búkköny** kereslete alábbhagyott, jegyzése némileg alacsonyabb. **Balticummag** és **nyulszapukamag** továbbá is szilárd. — A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilonként, nyersáruért, budapesti paritásában: Káposztarepce 26—27, vörös köles 14.50—15.50, vegyes köles 14—14.50, lucerna 78—90, lóhere 145—155, tavaszi búkköny 26—28, napraforgó, fehér 24—26, kék mák 74—75, Viktória borsó 25—29 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—56, duplanullás finom tisztalított 42—46, nullás 42—46, kettős főzöliszt 40—42, négyes kenyérliszt 38—40 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiac. Árak métermázsánként Budapesten: Árpakörpa 13, borsóhéj 13, borsóköpke 13, búzaköngy 13.50, konkolydara 14.50, lenmagpogácsa 20, napraforgópogácsa 18, repecpogácsa 14.50, rozsköngy 13, rozskörpa 13, rozsocsu 12., rozstakarmányliszt 17, szőzab-pogácsaliszt, nagyban 28, szőzab-pogácsaliszt, kicsiben 30, tökmagpogácsa 23 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 8.50—10, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 6—8, mulárszéna 9—10.70, lucernaszéna 11—12, alomszalma, elsőrendű 5.50, másodrendű 3.50—4.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 14—16, bélés szalma átlagárban 8 pengő métermázsánként. — **Cirok**magban üzletkötés nem volt.

Borjuvásár. Élő belföldi szopóborjúk: Elsőrendű 0.76—0.86, kivételesen 0.90, másodrendű 0.64—0.74 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Juhvásár. Jegyzett árak élőszuliban: 0.26 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 240—350, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 125—232, alárendelt minőségű lovak 25—165, vágólovak 18—120 pengő darabonként.

Vágómarhávávásár. Ókor, középminőségű 53—62, bika, legjobb 58, közepes 46—52, gyengébb 32, tehén, legjobb 60—62, közepes 39—54, gyengébb 34—38, növendék 36—54 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 68—80, közepes 80—86, nehéz 90—102, keresztelt 90—94 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókor (tarka) 0.62—0.64, elsőrendű belföldi jármosókor (fehér) 0.62—0.64, 1½—2 éves iszók 0.58—0.61, 1½—2 éves tinók 0.58—0.61, fiatal, friss fejős tehén 0.85—0.95 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Gyapju. Az elmúlt héten a hazai gyapjúpiacra jelentősebb esemény nem volt és mindössze 150 métermázsas komárommegyei, gyengébb minőségű gyapjút adtak el 127.50 pengős egységáron. A közepes s jobb minőségű tételekért 1.60—1.65 pengőt is ajánlottak, eredmény nélkül.

Nyersbőr. Marhabőr (minden szuliban) magyar 0.90—0.95, tarka 1—1.05, borjubőr (rövid lábbal) 6.65 kilógig 1.50, nehezebb 1.35 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastag hátszín, felsől, fehérpescenye, hosszú, gömbölyű felsől 140—280, fartó, lapocka, puha hátszín 120—160, szegye, dagadó 80—160, gulyásnak való 80—160 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 220—320, sütnivaló 120—280, porköltnek való 80—160 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 100—140, gerinc 80—120, lapocka 80—120, porköltnek való 60—120, bárányhús, hátulja 220—240, eleje 160—180 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 170—220, friss comb, tarja, lapocka 140—160, friss oldalas 136—160, füstölt sertéshús, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 170—260, vidéki 220—320, olvasztani való szalonna 136—166, sózott kenyérszalonna 160—180, füstölt 160—200, hárj 150—170, zsíros tepertő 160—180, helybeli sertésszár 164—180 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 180—320, csirke 100—250, kappan 250—400, ruca 180—240, pulyka 300—500 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 130—200, csirke 130—260, kappan 180—260, hizott ruca 140—170, sovány 120—130, lud, hizott 140—170, sovány 130, pulyka, hizott 160—220, sovány 130—160, lud máj 400—1100, ludzsír és hárj 180—220 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 14—16, főzötojás 9—12 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrbén darabonként 200—350, kifejtve, bőr nélkül 130—150, szarvascomb 200—250, gerinc 250—500, lapocka 140—160, többi része 60—80, őzgerinc 500, comb 280—300, többi része 60—100, vaddisznógerinc 200—240, comb 200—240, többi része 50—150 fillér kilogrammonként, vadruca 200, fácán 200—350, fogoly 100—160, fenyvesmadár 90—100 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsca 280—400, csuka 280—360, ponty 140—200, kárász 120—140 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 18—24 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek: A nyílt piacokon: Teljestej 30—34, lefözlött 14, aludttelj 100, tejszín 240—280, tejföl 120—200, centrifugált tea- vaj, tömbben 320—360, 10 dekás csomagolásban 360—440, főzövaj 260—320, szedett vidéki 260—320, tehéntúró 80—100, sovány tehén-

túró 40—70, juhtúró 180—240, kevertúró 140—200, sajt, ementáli, hazai 280—480, trappista, hazai 160—280 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 28—80, borsó, hántolt, feles 42—80, bab, fehér, aprószemű 24—32, nagyszemű 40—120, szines 34—48, finom árpkása 70—100, durva 46—68, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: 10—16 fillér kilogrammonként, zeller zöldjével, udjóság, darabja 4—30, zeller kilogrammja 26—40, petrezselyem kilogrammonként 12—20, kalarábé, udjóság, darabja 3—10, kevert zöldség 16—20, kalarábé, őszifajta kilogrammja 18—20, karfiol 26—60, vöröshagyma, makói 34—38, közönséges 34—38, fokhagyma kilogrammja 40—80, fehérrépa, savanyított 36—40, cékla 12—26, fejeskáposzta, hazai 12—18, savanyított káposzta 36—40, kelkáposzta 16—28, kelbimbó 80—100, vöröskáposzta, hazai 24—36, fejesaláta, hazai 4—14, fodrossaláta, hazai, darabonként 10—30, galambegyaláta kilogrammja 80—200, torma, hazai 40—140, ősi rózsaburgonya 14—16, nyári róza 18—20, Ella 12—14, közönséges 10, kifli 18—24, tömör csiperkegomba 160—200, szárított gomba 600—1000 fillér kilogrammonként, feketeterék kilogrammonként 16—26, hónaposretek eszmója 12—20, uzorka, ecetben savanyított 180—140, vízes 60—80 fillér kilogrammonként, savanyított paprika kilogrammja 100—140, süttetők kilogrammja 16—24, főzöttök kilogrammja 16—24, tok, gyallut, kilogrammja 32—40, paradicsom, konzerv, literje 80—100, sóska 60—200, paraj, tisztított 16—26, gyökeres 10—20 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 60—180, közönséges 26—80, rétesalma 30—60, nemes fajakörte 60—200, tölre eltett eszemesgömb 80—180, gesztenye 36—80, hazai aszaltszilva 80—120, szilvaiz 120—160, gyümölcsz 140—320, csipkeiz 60—80, nagy, papírhéjú dió 100—120, keményhéjú dió 70—90, dióbél 250—360, mogyoró, héjazott 440—500, mandula, héjazott: 440—680 fillér kilogrammonként.

Burgonya. Nagyban árak: Wohltmann, étkezésre 6.20—6.50, Wohltmann, ipari 4—4.40, Krüger, étkezésre 6.50—6.75, Ella, étkezésre 7.75—8.25, nyári róza, étkezésre 12—13, őszi róza, étkezésre 8.50—9.50 pengő métermázsánként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 300—360, félédes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 100—160, kék mák 96—120, pergetett méz 120—160, háziszappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kilogrammonként Szegeden: Édes nemespaprika 1.50—1.60, félédes paprika 1—1.10, rózsapaprika 0.80—0.90, másodrendű paprika 0.55—0.65, harmadrendű paprika 0.25—0.30, esőves fűzerpaprika füzérenként 1.30—1.40 pengő. **Kalocsán:** Édes nemespaprika 1.20—1.40, rózsapaprika 0.60—0.90, másodrendű paprika 0.25—0.45, harmadrendű paprika 0.15—0.25, füzéres esőves paprika 0.35—0.50 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A borpiacra mind a kínálatot, mind az árakat illetően árnyalatnyi szilárdulás észlelhető, ami részben arra vezethető vissza, hogy akik adótervezéseiket kifizették, a további eladástól egyelőre tartózkodnak. A szilárdulás ellenére homoki vidéken kistermelőktől hektoliterfokokként 6 pengős áron lehet még vásárolni, viszont nagyobb termelők törmentésen, zöldfehér, vagy pedig színes áruért hektoliterfokokként 9—10 pengőt is kérnek és ezeken az árakon az elmúlt héten egy-két üzlet is jött létre. Az óborok ára homoki vidéken változatlanul 1.10—1.30 pengő között váltakozik.

Szesz és szeszitalok. Az Országos Szeszértékesítő R.-T. a fogyasztási szesz árát e héten újból megállapította és az üzlet fogyasztási szeszben igen élénk volt és a kereslet rohamosan emelkedett. **Gyümölcs-pálinka:** Szilárd irányzat mellett törkölyszesz 2.90—3.20 pengőig, szilvaszesz, nyári áru 3.40—3.50, kék áru 4 pengőig kelt el ab termelői állomás 10.000 literfokoként, plusz forgalmi adó. **Rózpárlat:** 2.90—3.10 pengőig kelt el ab termelői állomás 10.000 literfokoként, plusz 3 százalékos forgalmi adó.

Papiac. Fenyőfában az árak a devizanehezéségek miatt megráglultak, a folyamatban levő kliring-tárgyalások azonban meg fogják könnyíteni az árbeszerzést és normális árak kialakulását fogják lehetővé tenni. — **Keményfában** csak kisebb tételek cserélnek gazdát, mert a kereslet a nyomott árak ellenére nagyon gyenge. A kiviteli tevékenység teljesen szünetel. — **Tűzfűzfában** változatlan árak mellett csak kis méretű kereslet mutatkozik. Az árak változatlanok. Egyéves búkkhasáb 320—330, kétéves tölgy- és eserhasáb 280—290, egyéves 250—260, import búkkhasáb 340—345 pengő 10.000 literfokoként, budapesti paritásában.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1931. évi december 28-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőért többre kerül egy darab:** Angol font 19.30 (19.70); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő darabonként. **Egy pengőért kevesebbe kerül:** Cseh korona 16.94 (17.04); szerb dinár 10.13 (10.15); oláh lei 3.48 (3.54); olasz lira 28.85 (29.15); francia frank 22.40 (22.60); lengyel zloty 63.85 (64.35) fillér darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.